

การพัฒนาประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะการอ่านวิเคราะห์
วิชาภาษาไทยร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

DEVELOPMENT OF THE EFFECTIVENESS OF THE THAI LANGUAGE
ANALYTICAL READING SKILLS TRAINING SET IN CONJUNCTION WITH
ACTIVITY-BASED LEARNING FOR GRADE 6 STUDENTS

สุภัชฌา ศรีเอี่ยม^{1*} สุวิทย์ ฝายสงค์² อนันต์ ลากุล³
หมั่นต์ พรหมสนธิ⁴ และสายนา วงศ์วิศาล⁵
Supatcha Sri-iam^{1*} Suwit Faisong² Anan Lakul³
Hamun Promsonthi⁴ and Sainapa Wongwisan⁵

Received : 16 October 2024

Revised : 26 February 2025

Accepted : 10 March 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังใช้ชุดแบบฝึกควบคู่กับการใช้กิจกรรมเป็นฐาน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วยชุดแบบฝึกร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ประชากรกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดลาดทราย จำนวน 30 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยใช้วิธีการสุ่มหลายขั้นตอน คณะครูในโรงเรียนเป็นผู้ใช้แผนการสอนที่พัฒนาในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านวิเคราะห์ จำนวน 3 แผน เป็นเวลา 6 ชั่วโมง โดยรวมมีค่าเฉลี่ยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 4.37 2) ใบความรู้และแบบฝึกหัด เรื่องการอ่านวิเคราะห์ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากับ 4.78 3) แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ทั้งฉบับได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 มีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.40 - 0.77 ค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ 0.40 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.76 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้ชุดแบบฝึกร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ทั้งฉบับได้ค่า IOC ผลโดยรวมเท่ากับ 1 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ t-test

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

¹ Faculty of Education Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage

* Corresponding Author's E-mail: supatcha@vru.ac.th

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของชุดแบบฝึกมีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.88/82.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 2) คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการใช้ชุดแบบฝึกร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน สูงกว่าก่อนใช้ชุดแบบฝึกร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้ชุดแบบฝึกร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($M = 4.69$, $SD = 0.33$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจของผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุดคือด้านครูผู้สอน ($M = 4.77$, $SD = 0.29$) รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับแบบฝึกหัด ($M = 4.70$, $SD = 0.39$) ด้านการวัดและประเมินผล ($M = 4.70$, $SD = 0.40$) และด้านเนื้อหา เรื่อง การอ่านวิเคราะห์ ($M = 4.58$, $SD = 0.55$) ตามลำดับ

คำสำคัญ: ทักษะการอ่านวิเคราะห์ / ชุดแบบฝึก / การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน

ABSTRACT

This quasi-experimental study aimed to evaluate the effectiveness of a Thai language analytical reading skill training module for sixth-grade students based on the 80/80 efficiency criterion, compare students' analytical reading abilities before and after using the module in conjunction with activity-based learning, and examine students' satisfaction with the learning approach. The study was conducted with a sample of 30 sixth-grade students from Wat Lat Sai School, under the Office of Ayutthaya Primary Educational Service Area, selected through multistage random sampling. Teachers at the school implemented the instructional plans developed for this research. The research utilized several instruments, including lesson plans on analytical reading, which consisted of three plans spanning six hours of instruction. These lesson plans were rated highly suitable, with an average score of 4.37. Additionally, knowledge sheets and exercises on analytical reading were evaluated as highly appropriate, receiving an average rating of 4.78. A Thai language analytical reading skills test was also employed, with an Index of Item - Objective Congruence (IOC) ranging from 0.67 to 1.00, a difficulty index between 0.40 and 0.77, a discrimination index between 0.40 and 1.00, and a reliability score of 0.76. Furthermore, a student satisfaction questionnaire regarding the use of the training module combined with activity-based learning was developed, with an overall IOC score of 1.00 and a reliability score of 0.88. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The findings revealed that the effectiveness of the analytical reading training module was 88.88/82.00, meeting the 80/80 efficiency criterion. The results also indicated that post-test scores were significantly higher than pre-test scores, demonstrating

that students' analytical reading abilities improved after using the training module in combination with activity-based learning. This improvement was statistically significant at the 0.05 level. Regarding student satisfaction, the overall satisfaction level was rated as the highest ($M = 4.69$, $SD = 0.33$). The highest-rated aspect was the teacher's role ($M = 4.77$, $SD = 0.29$), followed by activity-based learning combined with exercises ($M = 4.70$, $SD = 0.39$), assessment and evaluation ($M = 4.70$, $SD = 0.40$), and finally, the content on analytical reading ($M = 4.58$, $SD = 0.55$). These results suggest that integrating the training module with activity-based learning effectively enhances students' analytical reading skills and is well received by learners.

Keywords Analytical reading skills / Exercise set / Activity-based learning

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาและการดำเนินชีวิตประจำวันของทุกคน ซึ่งเป็นหนึ่งในเป้าหมายหลักของระบบการศึกษาทั่วโลกเนื่องจากการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ การสร้างความคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้มีทักษะทางปัญญาสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ช่วยพัฒนาความรู้และศักยภาพ รวมถึงการมีส่วนร่วมในสังคมได้ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ, 2566) ดังที่กระทรวงศึกษาธิการได้เห็นความสำคัญจึงได้จัดการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์ในทุกระดับการศึกษา โดยได้รับประสบการณ์ของผู้เรียน ไว้ว่า มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถแยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน และนำความรู้จากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ จึงเห็น ได้ว่าการอ่านวิเคราะห์เป็นทักษะสำคัญในการเรียนรู้ เพราะเป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักเรียนสามารถทำความเข้าใจ แยกแยะข้อมูล และวิเคราะห์ความหมายของเนื้อหาที่อ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ การพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์ในวิชาภาษาไทยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากภาษาไทยเป็นวิชาพื้นฐานที่ส่งเสริมทักษะทางภาษาของนักเรียน นอกจากนี้ การอ่านวิเคราะห์ยังเป็นทักษะที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันและการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

อย่างไรก็ตาม จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2564 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่า นักเรียนมีคะแนนวิชาภาษาไทยเฉลี่ยร้อยละ 48.22 ซึ่งมีระดับต่ำกว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 49.54 และต่ำกว่าระดับประเทศที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50.38 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2, 2566) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนยังคงเป็นประเด็นที่ต้องได้รับการปรับปรุงอย่างเร่งด่วน

จากการศึกษาแนวคิดที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ของผู้เรียนในระดับประถมศึกษา พบว่าแนวคิดที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาผู้เรียน คือ การใช้ชุดแบบฝึก โดย อาธิติยา งอกสิน (2564) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดแบบฝึกสรุปได้ว่าเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคลตามความสามารถ ความรู้ เวลา และโอกาสของผู้เรียนแต่ละบุคคล ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอนของครู ลดบทบาทในการสอนของครู ช่วยเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ การแสวงหาความรู้ และการลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการทำกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่านวิเคราะห์อย่างต่อเนื่องและมีการประเมินผลการพัฒนาอย่างชัดเจนและมีการเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นลำดับขั้น การพัฒนาแบบฝึกที่เน้นการมีส่วนร่วมและให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะผ่านการลงมือทำเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์ได้อย่างเต็มที่

ทั้งนี้เมื่อนำแบบฝึกเรื่องการอ่านวิเคราะห์มาใช้ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น จึงทำให้สามารถเข้าใจเนื้อหาและพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้อย่างลึกซึ้ง จากการใช้ขั้นตอนของการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานตามแนวทางของ Saraswathy & Shivakumar (2020) จำนวน 5 ขั้นตอนนี้

- 1) การวางแผนกิจกรรม (Planning Activities) ผู้สอนต้องวางแผนกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้
- 2) การแนะนำและสร้างแรงจูงใจ (Introducing and Motivating) ผู้สอนแนะนำกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความสนใจและพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมอย่างเต็มที่
- 3) การดำเนินกิจกรรม (Executing Activities) ผู้เรียนจะได้เข้าร่วมทำกิจกรรมที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติจริง เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การแก้ปัญหาในสถานการณ์จำลอง
- 4) การสะท้อนผลการเรียนรู้ (Reflection and Feedback) เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมแล้ว ผู้เรียนจะได้รับการสนับสนุนให้สะท้อนถึงสิ่งที่พวกเขาได้เรียนรู้และแบ่งปันความคิดเห็นกัน
- 5) การประเมินผล (Evaluation) ผู้สอนจะทำการประเมินผลจากการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกิจกรรม

การศึกษาก่อนหน้านี้ยังระบุว่า การใช้กิจกรรมเป็นฐานช่วยเสริมสร้างความสนใจในการเรียนรู้และกระตุ้นการคิดเชิงวิเคราะห์ ตัวอย่างเช่น การวิจัยของ Yadav et al. (2021) พบว่า การใช้กิจกรรมที่ออกแบบมาอย่างเหมาะสมสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์ของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน ดังนั้นการนำชุดแบบฝึกมาใช้ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานจึงเป็นแนวทางที่น่าจะส่งผลดีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงนำชุดแบบฝึกมาใช้ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเติบโตเป็นพลเมืองที่มีความรู้ความสามารถในอนาคต รวมถึงเป็นการเตรียมนักเรียนในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียนขั้นพื้นฐาน (O-NET) เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนในพื้นที่การศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ประเมินประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการใช้ชุดแบบฝึกทักษะร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน
3. ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้ชุดแบบฝึกทักษะร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ในการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 6,888 คน (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1, 2566 และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2, 2566ก)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนวัดลาดทราย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ทั้งหมด 30 คน โดยใช้วิธีการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi-Stage random sampling) มีรายละเอียดดังนี้ 1) สุ่มสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 2 เขต ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบบจับฉลากปรากฏผลสุ่มได้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 2) สุ่มอำเภอจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 ที่มีทั้งหมด 9 อำเภอ ประกอบด้วย 1) อำเภอพระนครศรีอยุธยา 2) อำเภอบางปะหัน 3) อำเภอนครหลวง 4) อำเภอบางปะหัน 5) อำเภอบ้านแพรก 6) อำเภอภาชี 7) อำเภอมหาราช 8) อำเภอวังน้อย และ 9) อำเภออุทัย โดยสุ่มมา 1 อำเภอ ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบบจับฉลาก ปรากฏผลสุ่มได้อำเภอวังน้อย 3) สุ่มโรงเรียนจากอำเภอวังน้อย ซึ่งมีทั้งหมด 27 โรงเรียน โดยสุ่มมา 1 โรงเรียน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบบจับฉลาก ปรากฏผลสุ่มได้โรงเรียนวัดลาดทราย การใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอนเป็นแนวทางที่เหมาะสมและสามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผลการวิจัย โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายและเป็นตัวแทนของประชากรนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้อย่างแท้จริง ซึ่งจะสนับสนุนการสรุปผลและการนำเสนอแนวทางพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทของการศึกษาจริงต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีส่วนประกอบดังต่อไปนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้กิจกรรมเป็นฐานประกอบด้วยกิจกรรมกลุ่มและการอภิปรายเรื่องการอ่านวิเคราะห์ โดยมีแผนการเรียนรู้ทั้งหมด 3 แผน ดังนี้ 1) การอ่านข่าวและเกร็ดความรู้ 2) การอ่านโฆษณา และ 3) การอ่านบันเทิงคดี ระยะเวลาในแต่ละแผนเรียนคือ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 6 ชั่วโมง

2. ใบความรู้และแบบฝึกหัด เรื่องการอ่านวิเคราะห์ จำนวน 3 เรื่อง ประกอบด้วยเรื่อง 1) การอ่านข่าวและเกร็ดความรู้ 2) การอ่านโฆษณา และ 3) การอ่านบันเทิงคดี แบบฝึกหัดละ 20 คะแนน รวมทั้งหมด 60 คะแนน

3. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ที่ผู้วิจัยออกแบบและสร้างขึ้นเอง จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ใช้ทดสอบทั้งก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) พร้อมเฉลยข้อสอบ

4. แบบสอบถามความพึงพอใจเพื่อวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้ชุดแบบฝึก ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานออกแบบเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert (1961) อ้างถึงใน Yadav, Kumar, & Singh, (2021) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้หาคุณภาพของเครื่องมือการพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทย โดยใช้ชุดแบบฝึก ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ชนิดของคำ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สารที่ 1 การอ่าน มาตรฐานที่ ท1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน มีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านวิเคราะห์ทั้งสิ้น 3 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ท1.1 ป6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท1.1 ป6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ท1.1 ป6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

1.2 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยให้ครอบคลุมตัวชี้วัดทั้ง 3 ตัวชี้วัดตามที่ได้วิเคราะห์จากในหลักสูตร แกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้จำนวน 3 แผน แผนการจัดการเรียนรู้ละ 2 ชั่วโมง แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมโดยใช้แบบประมาณค่า 5 ระดับ ตามมาตรวัดของ ลิเคิร์ท (1961) อ้างถึงใน Kumar & Sharma, 2021 จากการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้ง 3 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 4.37

1.3 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไข

แล้วไปทดลองใช้ร่วมกับใบความรู้และแบบฝึกหัดกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยทดลองครั้งที่ 1 เป็นกลุ่มย่อยจำนวน 3 คน พบว่าขั้นตอนในแผนการจัดการเรียนรู้ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้เกินกว่าที่กำหนดไว้ เนื่องจากยังมีนักเรียนไม่เข้าใจ ทำให้ต้องอธิบายเพิ่มเติมหลายครั้งผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขลดเวลาในการอธิบายลง ปรับเป็นการสาธิตให้ผู้เรียนได้ดูเพื่อให้เกิดความเข้าใจเพิ่มขึ้น ทดลองครั้งที่ 2 เป็นกลุ่มขนาดใหญ่ขึ้น จำนวน 15 คน โดยปรับปรุงแก้ไขจากครั้งที่ 1 พบว่า ใช้เวลาการจัดกิจกรรมได้ตามที่กำหนด จากนั้นหาแนวโน้มของประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และดำเนินการทดลองครั้งที่ 3 เป็นกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดปทุมธานี

2. ใบความรู้และแบบฝึกหัด เรื่องทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวข้องกับการอ่านวิเคราะห์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำใบความรู้และแบบฝึกหัด เรื่องการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.2 จัดทำใบความรู้และแบบฝึกหัด เรื่องการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 3 เรื่อง จากนั้นนำใบความรู้และแบบฝึกหัด ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสม โดยใช้แบบประมาณค่า 5 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert, 1961) จากการประเมินความเหมาะสมของใบความรู้และแบบฝึกหัด โดยรวมมีค่าเฉลี่ยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.78

2.3 ปรับปรุงใบความรู้และแบบฝึกหัด ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปหาประสิทธิภาพ ทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้ควบคู่กับแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 แผน พบว่าผู้เรียนยังไม่เข้าใจเนื้อหาที่ผู้สอนอธิบาย จึงมีการเพิ่มตัวอย่างในใบความรู้ และผู้เรียนยังไม่เข้าใจคำถามในแบบฝึกหัด จึงมีการปรับปรุงข้อความคำถามในแบบฝึกหัดให้มีความชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป



ภาพที่ 1 ตัวอย่างชุดแบบฝึกทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ พร้อมเฉลยข้อสอบ ซึ่งใช้ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างแบบทดสอบและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนทักษะการอ่านวิเคราะห์

3.2 สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบทดสอบปรนัย จำนวน 20 ข้อ โดยใช้แนวทางทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Taxonomy) (Anderson & Krathwohl, 2001) ในการได้ระดับขั้นการเรียนรู้เฉพาะด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำมาใช้เพียง 4 ระดับ ได้แก่ การจำ (Remembering) การเข้าใจ (Understanding) การประยุกต์ใช้ (Applying) และการวิเคราะห์ (Analyzing) เพื่อให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐานที่ ท1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับเนื้อหาและสาระการเรียนรู้ ใช้ดัชนีวัดความสอดคล้อง ข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2561) จำนวน 20 ข้อ

3.3 นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญไปทดลองกับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 30 คน ซึ่งมีความสามารถด้านภาษาไทยใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจาก

ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ที่ผ่านมา ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าความยากง่าย รายข้ออยู่ระหว่าง 0.40 - 0.77 ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.40 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.76 ซึ่งข้อสอบทุกข้อมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2561)

3.4 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่หาคุณภาพเรียบร้อยแล้ว จำนวน 20 ข้อ สำหรับใช้ในการทดลองต่อไป

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้ชุดแบบฝึกหัดรวมกับการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

4.1 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ในด้านวิธีการวัดความพึงพอใจ และ เครื่องมือวัดความพึงพอใจ โดยในการวัดความพึงพอใจในงานวิจัยนี้ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามมาตรวัดของ ลิเคิร์ต (Likert, 1961)

4.2 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้ชุดแบบฝึกหัดรวมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 13 ข้อ ที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ตรวจสอบความถูกต้อง และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผลโดยรวมเท่ากับ 1 แสดงว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาไป ทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามความพึงพอใจที่นำไปทดลองใช้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าเท่ากับ 0.884 ซึ่งมีค่า มากกว่า 0.7 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2561) แสดงว่าแบบสอบถามความพึงพอใจ มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง หลังจากการจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยโดยใช้ชุดแบบฝึกหัดรวมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครบทั้ง 3 แผนการจัดการเรียนรู้ และทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยแล้ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ไปยังโรงเรียนวัดลาดทราย อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็น กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ โดยผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์เข้าเก็บข้อมูลวิจัย โดยมีครูผู้สอน ในโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการทดลองสอนตามเนื้อหาการพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทย โดยใช้ชุดแบบฝึกหัดรวมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้พัฒนาขึ้น

2. เตรียมนักเรียนก่อนดำเนินการทดลอง โดยมีการแจ้งจุดประสงค์ แจ้งวิธีการใช้ชุดแบบฝึก ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน แล้วดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดลาดทราย จำนวน 30 คน ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ในคาบเรียนเสริมของนักเรียน โดย มีการทดสอบก่อนเรียน จำนวน 30 นาที

3. ดำเนินการสอนนักเรียนด้วยชุดแบบฝึก ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน จำนวน 3 แผนการจัดการเรียนรู้ รวม 6 ชั่วโมง ในการจัดการเรียนการสอน สอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 3 สัปดาห์

4. หลังสอนเมื่อดำเนินการสอนครบตามจำนวนแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว หลังจากเรียนผ่านไป 1 สัปดาห์ จึงดำเนินการทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 30 นาที โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 ข้อ แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ร้อยละ (Percentage) 2) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาค่าคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ 1) ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 2) ค่าความยากง่าย (Difficulty) 3) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) 4) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณจากสูตร KR - 20 ของ คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson Method) และ 5) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การทดสอบที (t-test แบบ dependent sample)

ผลการวิจัย

การพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยโดยใช้ชุดแบบฝึก ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

การประเมิน	n	คะแนนเต็ม	M	SD	ค่าประสิทธิภาพ
คะแนนระหว่างเรียน (E ₁)	30	60	53.33	3.62	88.88
คะแนนทดสอบหลังเรียน (E ₂)	30	20	16.40	1.56	82.00
ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ E ₁ /E ₂ เท่ากับ 88.88/82.00					

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 88.88/82.00 โดยมีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 88.88 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 82.00 แสดงให้เห็นว่า มีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการใช้ชุดแบบฝึกหัดร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการใช้ชุดแบบฝึกหัดร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน คะแนนเต็ม 20 คะแนน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	n	M	SD	t	p
ก่อนเรียน	30	10.60	2.23	13.84*	0.05
หลังเรียน	30	16.40	1.56		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยการใช้ชุดแบบฝึกหัดร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.60 คะแนน และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.40 คะแนน โดยแสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับการเรียนรู้เชิงรุก เรื่องชนิดของคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดปทุมธานี ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้ชุดแบบฝึกหัดร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายการสอบถาม	M	SD	แปลผล
1. ด้านเนื้อหา เรื่อง การอ่านวิเคราะห์	4.58	0.55	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับแบบฝึกหัด	4.70	0.39	มากที่สุด
3. ด้านครูผู้สอน	4.77	0.29	มากที่สุด
4. ด้านการวัดและประเมินผล	4.70	0.40	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.69	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้ชุดแบบฝึก ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ภาพรวม ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีความคิดเห็นของผู้เรียนอยู่ใน ระดับมากที่สุดคือ ด้านครูผู้สอน รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับ แบบฝึกหัด ด้านการวัดและประเมินผล และด้านเนื้อหา เรื่อง การอ่านวิเคราะห์ ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยโดยใช้ชุดแบบฝึก ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่สร้างขึ้นพบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.88/82.00 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เนื่องมาจากผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขั้นตอนการสร้าง ชุดแบบฝึกมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำไปใช้ ทั้งนี้จุดประสงค์ของชุดแบบฝึก ที่กำหนดไว้ก็มีความสอดคล้องตัวชี้วัดที่ผู้เรียนกำลังศึกษาและเนื้อหาที่นำมาใช้ก็เกี่ยวกับสถานการณ์ ในชีวิตประจำวันที่ผู้เรียนได้พบ เช่น เนื้อหาจากข่าว จากโฆษณา รวมถึงเนื้อหาจากบันเทิงคดี เช่น นิทาน ซึ่งเป็นที่ชื่นชอบและสนใจสำหรับผู้เรียนในระดับประถมศึกษา อีกทั้งมีการใช้กิจกรรม ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน เช่น การฝึกอ่านวิเคราะห์ข่าว แล้วให้ผู้เรียนออกมาอ่านข่าวและ ร่วมแสดงสถานการณ์จากข่าว หรือการให้ผู้เรียนสร้างโฆษณาของตนเองแล้วให้ผู้เรียนคนอื่นร่วมกัน บอกถึงข้อดีของสินค้านั้นซึ่งเป็นการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมถึงยอมรับความคิดเห็น ของผู้อื่นด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิระวรรณ สุภานันท์ (2564) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึก ทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ซึ่งเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนวัดคลองชัน จังหวัดปทุมธานี จำนวน 30 คน ได้มาด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีจับสลาก เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 4 ชุด ประกอบด้วย ชุดที่ 1 เรื่องคิดค้นคำนำสู่ใจความ ชุดที่ 2 เรื่องค้นความจริงอิงเหตุผล ชุดที่ 3 เรื่องสื่อนานาสาระมากมี ชุดที่ 4 เรื่องวรรณกรรมครั้นครบเพลงสร้างสรรค์ ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีค่าเท่ากับ 80.13/80.16 เป็นไป ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ที่ 80/80 และงานวิจัยของ วิระวรรณ สุภานันท์ (2564) พบว่า การออกแบบ ชุดแบบฝึกที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน เช่น ข่าว โฆษณา และนิทาน ช่วยให้ผู้เรียน มีความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์เนื้อหาได้ดีขึ้น

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการใช้ชุดแบบฝึก ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน พบว่า ความสามารถ ในการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังใช้ชุดแบบฝึก ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้

กิจกรรมเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนใช้แบบฝึกในการพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์ มีแบบฝึกที่หลากหลายรูปแบบ ทั้งการตอบแบบถูกผิด การเติมคำ การออกแบบสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่าย รวมถึงมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐานซึ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการอ่านวิเคราะห์ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดวิเคราะห์จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว เช่น ข่าวประจำวัน หรือโฆษณา ทำให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลินไปกับกิจกรรมที่ได้พัฒนาขึ้นทั้งในแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kumar & Sharma (2021) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการเรียนการสอนแบบการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning หรือ ABL) และการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม โดยเน้นไปที่ผลกระทบต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) และทักษะการแก้ปัญหา (Problem-Solving Skills) ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมปลาย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่เรียนด้วย ABL และกลุ่มที่เรียนด้วยการสอนแบบดั้งเดิม เครื่องมือที่ใช้คือแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาในการวัดความสามารถของนักเรียนก่อนและหลังการเรียน ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการของทักษะการคิดวิเคราะห์ นักเรียนที่เรียนผ่าน ABL มีการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ที่สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบดั้งเดิมอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะการแก้ปัญหาในนักเรียนกลุ่ม ABL พบว่านักเรียนแสดงความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาที่ดีกว่า เนื่องจากนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จริง ทำให้นักเรียนสามารถฝึกการคิดอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์วิธีการแก้ไขปัญหาได้ จากมุมมองของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (active learning) นักเรียนจะได้ลงมือปฏิบัติจริงและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม ซึ่งช่วยกระตุ้นการคิดเชิงวิเคราะห์และพัฒนาทักษะการแก้ไขปัญหา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ตอบสนองต่อประสบการณ์จริงทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและยั่งยืน ส่งผลให้ความสามารถในการอ่านวิเคราะห์พัฒนาขึ้นอย่างชัดเจน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดแบบฝึก ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.69 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 0.33) แสดงว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้วิจัยมีการสังเคราะห์เนื้อหาเรื่องที่น่าสนใจมาใช้อ่านวิเคราะห์ จากแบบเรียนหนังสือภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับตำราพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์อื่น ๆ เพื่อให้ได้เนื้อหาที่ครอบคลุม รวมถึงมีการแนะนำครูผู้สอนในการใช้ชุดแบบฝึก ร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ทำให้ครูผู้สอนเกิดความเข้าใจในการใช้งานชุดแบบฝึกและการใช้กิจกรรมเป็นฐาน ดังเห็นได้จากด้านที่มีความคิดเห็นของผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านครูผู้สอน และผู้เรียนมีความพึงพอใจในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนสิทธิ์ สิทธิสุนัน และคณะ (2567) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคโนโลยีของครู กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศิลปากรระดับประถมศึกษา ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย

ดังนี้ ด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอน ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. ครูผู้สอนควรศึกษารายละเอียดของชุดแบบฝึกการอ่านวิเคราะห์ทั้ง 3 ชุด ได้แก่ 1) การอ่านข่าวและเกร็ดความรู้ 2) การอ่านโฆษณา และ 3) การอ่านบันเทิงคดี เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาและรายละเอียดของแบบฝึก รวมถึงศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนและตามเวลาที่กำหนด หากครูผู้สอนนำข้อเสนอแนะนี้ไปปฏิบัติ จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีความชัดเจนและตรงตามเป้าหมาย ส่งผลให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น และพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพิ่มความมีส่วนร่วมและความสนุกในการเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนดีขึ้น

2. ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในด้านทักษะการอ่านวิเคราะห์ สามารถส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์ ได้ตั้งแต่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 เนื่องจากมีตัวชี้วัดในรายวิชาภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถปรับใช้ชุดแบบฝึกร่วมกับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานในรายวิชาภาษาไทยและรายวิชาเสริม เพื่อเป็นช่องทางให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และช่วยวางรากฐานที่มั่นคงให้กับการพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนตั้งแต่ระดับพื้นฐาน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทยและรายวิชาเสริมดีขึ้นในระยะยาว นอกจากนี้ยังเป็นการลดช่องว่างในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเตรียมความพร้อมให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบในระดับที่สูงขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสร้างชุดแบบฝึกในระดับชั้นอื่น ๆ หรือรายวิชาอื่น ๆ ที่มีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการอ่านวิเคราะห์หรือการคิดวิเคราะห์ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะกระบวนการคิดให้กับผู้เรียน

2. ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน โดยใช้สื่อแบบผสมผสานมีทั้งในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ โดยใช้เว็บไซต์หรือเทคโนโลยีอื่นตามที่สถานศึกษานั้น ๆ มีความพร้อมในการนำมาใช้เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาและสอดคล้องกับการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- ชนสิทธิ์ สิทธิ์สูงเนิน, สุวิมล สพฤกษ์ศรี, บุญรอด ชาดิยานนท์, เอกสิทธิ์ ชนินทรภูมิ, เสกสรร สุขเสนา, เอกชัย ภูมิระริน และสรายุจิต อ้นพา. (2567). ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรรมและผลงานสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน. *Silpakorn University e-Journal (Social Sciences, Humanities, and Arts)*, 24(2): 146 - 159.
- พิชิต ฤทธิ์บุญ. (2561). *เทคนิคการวิจัยเพื่อการเรียนรู้*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิระวรรณ สุภานันท์. (2564). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านคิดอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *ครูสภาวิทยากร*, 2(3): 52 - 64.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). *กรอบการประเมินด้านการอ่าน*. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: https://pisathailand.ipst.ac.th/about-pisa/reading_literacy_framework/
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. (2566). *ข้อมูลนักเรียนตามระบบ DMC ปีการศึกษา 2566*. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: <https://sites.google.com/view/aya1-info>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. (2566ก). *ข้อมูลนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ปีการศึกษา 2566*. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: <https://lookerstudio.google.com/reporting/1691e09b-4908-4cc3-83fd-83bbc9953b64>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. (2566ข). *ผลการสอบ O-NET ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562-2564*. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: <https://lookerstudio.google.com/reporting/cc4aef6a-7f65-44c9-b5de-5e5ed4627dc1>
- อาติติยา งอกสิน. (2564). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามวิธีสอนแบบ MIA เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและกลยุทธ์การอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives*. Longman.
- Kumar, A., & Sharma, R. (2021). Activity-based learning: A comparative study of its impact on students' critical thinking and problem-solving skills. *Journal of Educational Research*. 15(3): 45 - 60.
- Likert, R. (1961). *New patterns of management*. McGraw-Hill.

- Saraswathy, R., & Shivakumar, C. (2020). Activity-based learning in education: Theory and practices. **Journal of Educational Psychology**. 14(2): 89 - 95.
- Yadav, R., Kumar, P., & Singh, A. (2021). The impact of activity-based learning on academic achievement and analytical skills in primary education. **Journal of Educational Innovation**. 10(3): 210 - 225.